

«Häzirki bolýan zatlara seredip, ateist bolsaňyz...»

Category: Edebi makalalar, Kitapcy

написано kitapcy | 23 январа, 2025

"Häzirki bolýan zatlara seredip, ateist bolsaňyz..." IHSAN ELIAÇYK: «HÄZIRKI BOLÝAN ZATLARA SEREDIP, ATEIST BOLSAŇYZ – JAÝYZDYR, MENEM ŞU «DINIŇ» ATEISTI»

● *Ylahyýetçi alym Ihsan Eliaçyk gyzgyn seslenme döredýän çykyşlary etmäge dowam edýär...*

Eliaçyk häzirki bolýan zatlaryň hakyky yslam bilen hiç baglanyşygynyň ýokdugyny, bulara seredip, «heý, Allanyň dinem şeýle boljakmy?» diýip, ateist bolýanlaryň köpelip biljekdigine ünsi çekip, «menem şu dinin ateisti» diýdi.

«Antikapitalist musulmann» diýip tanalýan Ihsan Eliaçyk Antalýanyň Konýaalty munisipialetiniň gurnan kitap sergisinde çykyş etdi. Hadyslar we yslamyýet boýunça eden çykyşynda alym yslam dininde özgäniň malynyň we ýeriniň basylyp alynyp, olja edinmegiň ýokdugyny aýtdy. Yslamda başgalaryň ýer-ýurduny eýelemegiň pygamberimizin (s.a.w) aradan çykmagyndan soň başlandygyny aýdan Eliaçyk şeýle diýdi:

«Ilkinji halyf bilen birlikde basybalyjylykly ýörişler başlady. Men olaryň hiç birini oňlamok. Olar pygamberiň ýolundan gyşardylar. Pygamberimiziň (s.a.w) aradan çykmagy bilen aslyýetine seredilende bu ýoluň soňlandy, Kerbeladan soňam doglan topraklarynyň astyna gömüldi.

■ JÜPBELI MAÑA ATEIST DIÝÝÄR

Allanyň dini-de şol gömlen ýoldady. Häzirki bolýan zatlara seredip, ateist boljak bolup ýörmäň. Hatda şuny aýdyp bilerin: Ateist bolanam bolsanyz, jaýyzdyr. Näme üçin jaýyz, bilýäňizmi? Çünki, bu Allanyň dini däl ahwetin! Menem şonuň üçin häzirki din diýilýänin «ateisti» boldum. Jüpbeli maña «Ol dinsiz, dinden çykan, dini kabul edenok» diýýärmiş. Men seniň

aňlaýan diniňi, seniň ynanýan Allaňy, seniň ynanýan pygamberiňi kabul edemok. Çünki bular ýaly Alla, bular ýaly pygamber taryhda ýok we bolmady.»

■ JENNETDÄKI HÜÝRLER

Hakyky yslam bilen häzirki bolup geýän wakalaryn arasynda hiç hili baglanyşygyň ýokdugyny öňe süren Eliaçyk jennetdäki hüýr-periler barada-da ýalňys ynanjyň bardygyny aýtdy. Eliaçyk «Kuranda aýdylanlar seniň gürrün berişiň ýaly däl ahyryn. Olar näme edýärler? Alla bilen söwdalaşýarlar. Seň o kelläňdäkiler jennetiň bosagasyndan jyklap «Men şugadar namaz okadym, agzymy bekledim. Şugadar haja gitdim. Zikir etdim. Hany indi hüýrler niredede?» diýmelimiş. Ol ýerdäkilerem «Hüýr-süýr diýlen zat ýok» diýjekmiş. Şonda «Allajanlarym, onda şunça ybadatymy boşuna etdimmikä?» diýjekmiş. Görgüli şoderejede materialistliginden habary ýok, meni materialistlikde aýyplajak bolýar. Has takygy, köşk-eýwanlarda, saraýlarda gezesleri gelýär, ýag bilen bal iýesleri gelýär, içinde sany-sajagy ýok hüýr-periler bilen ýatyp-turmagy arzuwlaýarlar. Eý-hoo, din diýeniň şu zatlar üçin barmy? Bular ýalam bir din bolarmy, gardaşym?» diýip çykyş etdi.

■ HÜÝRÜŇ MANYSY BAŞGA

Hüýrüň «ýoldaş, dost» ýaly manysynyň bardygyny aýdan Ihsan Eliaçyk sözüne şeýle dowam etdi:

«Mysal üçin, Hezreti Isanyň (a.s) hüýrleri, ýagny, hawarileri bar. Hawari sözi hüýr sözünüň köplük sanydyr. Hüýr «hawar» sözünden gelip çykýar.

Hawar – arap dilinde gepleşmek, muhabbet etmek diýmekdir. Şeýle-de hüýrüň ýoldaş, dost ýaly manysy bar. Galyberse-de, Isa pygamberiň (a.s) hawarileriniň hemmesi-de erkek. Nähili hüýr bular? Ýagny, hemmesi onuň ýoldaşlary. Onuň pikir alyşan, muhabbet eden adamlary. Hüýr erkegem bolup biler, aýalam. Aýalam, erkegem adama ýoldaş, dost bolup biler. Bularyň jynsy meýil bilen hiç hili baglanyşygy ýok. Belent ruhly kämil

ýoldaşlyk gatnaşygyndan söz açylýar bärde. Emma ol işigaýdan muny alagetdin, bilinden aşak inderip goýýar. Sebäbi ondan ýokarsyna kellesi işlänok.»

■ «HADYSLARA DÄL-DE, KURANA GULAK GERIŇ»

Çykyşynda hak-hukuga sygmaýan eden-etdilikleri kanunlaşdyrmak üçin käbir hadyslary toslandyklaryny-da öňe süren Ihsan Eliaçyk şeýle diýdi:

«Hadys toslamak aňsat. Aýaty welin toslap bolanok. Çünki bir kitap bar: «Pygamberimiz şeýle diýipdir» diýip, toslanan hadyslaryň sany 2,5 milliona ýetýär. Onsoňam biz bu hadyslary diniň esasy çeşmesi hökmünde göremzok. Size-de sargydym şu. «Şu hadys sahyh», «şu dogry», «pygamberimiz şuny aýdypdyr» diýip, jedelleşmegiň ýerine hadyslaryň uçdantutma barsyny diniň çeşmesi hökmünde görmekden el çekiň. Şonsuzam elimiziň astynda okap-okap soňuna çykyp bolmajak, manysyny tire-tire gutaryp bolmajak Kurany-Kerim bar. Ony dyndyk-da, günümüz hadyslara galdymy? Kämil ynsan bolmak üçin Kurandaky esasy düzgünlere eýermek ýeterlikdir. Adam öldürme, ogurlyk etme, ýalan sözleme, töhmet atma. Şu dört esasy talapdan daşgaryn. Bu dört talabam adam hukuklary bilen baglanyşyklydyr.»

«HÜRRIYET» gazetini, 07.11.2016 ý. Edebi makalalar